

SLOVENSKI NAROD

shaja vsak dan po redno, izvešni delo in pravilno. — Inzerati: do 30 petič 4 2 D, do 100 vrst 2 D 50 p, večji inzerati petič 4 D; notice, poslano, izjave, reklame, preklicji besede 2 D. — Popust po dogovoru. — Inzeratni davek posebej. — „Slovenski Narod“ velja letno v Jugoslaviji 240 D, za inozemstvo 420 D

Sprejemništvo: Kmetova ulica št. 5, pritličje. — Telefon št. 364

Redakcija: Kmetova ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon št. 34

Postnina plačana v gotovini.

Na potu uresničenja velikih idej

Iz Varšave prihaja zanimiva in razveseljujoča vest.

Nedavno tega je imel poslanec Dembski, ki je, kakor znano, vođa ene največjih in najplivnejših poljskih strank — Witoševske stranke, javno predavanje, na katerem je povdarjal potrebo, da se Poljska in Češkoslovaška državnopravno združita. Izjavil je, da se bo za idejo unije med poljsko in češkoslovaško republiko njegova stranka borila in zavzemala z vso verno in doslednostjo. Ker je poslanec Dembski predsednik parlamentarnega odbora za zunanje stvari, je vzbudila njegova izjava v vsi javnosti največjo pozornost in izzvala v časopisju živahne komentare. Zlasti živahno razpravljajo o ideji, ki jo je sprožil poslanec Dembski, listi, ki pripadajo Korfantijski stranki, in jo v vsem obsegu odobrujejo.

Kakor povdarjajo ti listi, je najprej zamišljena carska unija, kateri bi naj na to sledila politična unija po vzorcu bivše Avstro-Ogrske. Po tem načrtu bi imeli Poljska in Češkoslovaška skupne carske meje, skupno valuto in skupno vodstvo zunanje politike. Listi navlaščajo, da bi bila taka unija med Češkoslovaško in Poljsko najboljša oblioba proti nemški nevarnosti, ki grozi obojem državama.

Ako se ta načrt, ki ga je zasnovala velika poljska Witoševa stranka in za katerega se je navdušeno izrekala tudi Korfantijska stranka uresniči, bo s tem dovršeno delo najdalekosežnejše važnosti. To bi bilo zares praktično izvajanje velikih idej slovanske vzajemnosti.

Država, ki bi segala od Baltika do Donave in bi štela skoraj 45 milijonov prebivalcev, bi bila evropska veseliša, ki bi lahko uspešno zadrževala nemški naval in pohod na vzhod in jug. Ta državnopravna zveza med Poljsko in Češkoslovaško bi močno učinkovala tudi na politiko ostalih slovanskih narodov in držav. Ne dvomimo, da bi ta državnopravna spojitve dveh slovanskih držav na severu močno odjeknila tudi na slovanskem jugu. Veliki proces slovanskega ujedinjenja na jugu še ni dovršen. V državnozajednici Srbov, Hrvatov in Slovencev spada, to je jasno vsakomur, ki ima odprte oči, še četrta jugoslovanska plemena — Bolgari. Proces ujedinjenja se nesporno razvija v tej smeri. Ako ne v sedanjosti, — zapreke za to so v danih razmerah in v sedanjem trenutku še prevelike, — nemara že v bližnji bodočnosti bodo prav gotovo odstranjene vse ovire, ki so sedaj na poti naravnemu razvoju, težejemu po političnem in v daljni bodočnosti prav gotovo tudi po narodnem ujedinjenju vseh slovanskih plemen, ki žive na Balkanskem polotoku.

Združitev Čehoslovakov in Poljakov v en državni organizem bi vsakomur močno pospešil enak proces na jugu. Državnopravna unija med našo kraljevino in sosedno Bolgarsko bi bilo samo še vprašanje najbližje prihodnosti. Močni državni tvorbi na severu od Balta do Donave, bi prav gotovo sledila enako močna državna tvorba na jugu od Triglava do Balkana, od obal Jadranskega pa do bregov Črnega in Blega morja. Za slovansko veselišo na severu bi se porodila slovanska veseliša tudi na jugu, saj bi štela ujednjena Jugoslavija nad 20 milijonov prebivalcev.

Prepričani smo, da v dolgem času su vstane k novemu življenju tudi velika slovanska Rusija, ki tudi s svoje strani pristopi k oživitvenju starih slovanskih idej.

Tri velike slovanske države, od katerih bi vsaka zase že predstavljala veselišo, bi bile tvorbe, ki bi izključevale vsak tuji vpliv na slovanske narode. Skupni slovanski interesi bi vsem tem državam narekovali enotno politiko in iz te enotne politike bi se razvila interesna skupnost v vseh panogah javnega življenja. Preje ali sleje bi pršlo med temi državami še do tesnejših medsebojnih stikov in od tu do federacije bi bil samo še en korak.

S tem bi se uresničili ideali starih slovanskih, ki so krepko verovali, da napoči čas, ko bodo vsi Slovenci združeni pod krovom hiše ene...

Ideja, sprožena v Varšavi, nam torej odpira naravnost veličastne perspektive. A eno je na stvari najbolj značilno in pomenljivo: Da so pobudo za priložnostno izvajanje starega slovanskega programa dali oni Poljaki, ki so bili do najnovejšega časa najmanj dovzetni za velike ideje slovanske vzajemnosti in slovanskega ujedinjenja.

E pur si muove! Ipak je na potu lepša slovanska bodočnost!

Kriza vlade RR otvorena?

Minister javnih del Nikola Uzunović odstopil? — Nesoglasja v radikalnem klubu trajajo dalje.

— Zagreb, 18. decembra. (Izv.) Zagrebški jutranji listi priobčujo iz Beograda nove vesti o razvoju sedaj se latentne vladne krize. Poročila iz Beograda v bolj določeni obliki omenjajo, da je minister javnih del Nikola Uzunović

predložil mirstrskemu predsedniku svojo demisijsko. »Jutarnji list« komentira to demisijo in kratko izjavlja: »Če se g. Nikola Uzunović v resnici odstopi, pomenja to — odprtje krize«.

Veliki snežni viharji in zemeti v naši državi

Na progah v Vojvodini, Sremu, Srbiji, Bosni in Dalmaciji: zastoj železniškega prometa. — Vlaki običali v snegu. — Volkovi raztrgali orožnike in otroke. — Velik mrz v Dalmaciji.

— Zagreb, 18. decembra. (Izv.) Iz različnih krajev naše kraljevine prihajajo v Zagreb kratka in tudi daljša poročila o velikih, katastrofalnih snežnih viharjih in zemetih oz. o velikem razvoju v Vojvodini, Sremu, Srbiji, Južni Srbiji, Bosni, Hercegovini in Dalmaciji. Vlaki prihajajo iz Beograda in drugih krajev v Zagreb z večurno zamudo. Železniški promet je zelo oviran. Na nekaterih progah Vojvodine in v Bosni je nastal popoln prometni zastoj. Počasi in tovrstni vlaki so radi velikih snežnih zemetov običali v snegu in se ne morejo premakniti. Tudi telefonski promet je na več krajih popolnoma prekinjen in ga ne morejo radi snežnih zemetov vzpostaviti.

Iz Skoplja prihajajo vesti, da se volkovi in lisice približujejo vsem. Z vasio Bukovci in Grebasnici na potni se nahajajo dva orožnika sta iztrgila. Prepričani so, da so ju volkovi napadli in raztrgali. V Koilovcu so volkovi raztrgali eno dete. Tudi iz drugih vasi prihajajo poročila, da volkovi napadajo ljudi. Volkovi se nahajajo čisto v bližini vasi. Pri Skoplju reka Vardar zelo narasča.

Popolnoma je ukinjen železniški promet na progi Beograd—Novi Sad—Subotica. Sneži že tri dni. Na progi so velikanski zemeti in je ponekod proga celo pokrita z debelim ledom. Železniški središnji plugi ne morejo spraviti sga s tira. Nekateri vlaki so običali v

snegu. Močno je zasnežena tudi proga Beograd—Zagreb. Tu se vzdržuje promet z največjimi težavami in napori. Pri Stari Pazovi je običal en potniški vlak. Proga Ruma—Vrdnik je popolnoma zasnežena. Promet ustavljen.

Iz Sarajeva prihajajo vesti o snežnih viharjih v Bosni in Hercegovini. Nastrahovitejši viharji so v tuzlanskem okraju. Tu so vse ceste popolnoma zametene.

Tudi v Srbiji vlada velik mrz in pa pada sneg. Učice so zametane. Ponekod je zmrznilo več oseb.

Pri Osijeku je Drava zmrznila. Temperatura —12 stopinj C.

Iz Sušaka prihaja poročilo, da vlada tam in na Reki velik mrz, ki ima lahko katastrofalne posledice. Včeraj je bil povprečni mrz —11 stopinj C. iz Dalmacije prihajajo poročila o snežnih zemetih. V Boki Kotorski, kjer vlada najmilejša klima, je zapadlo mnogo snega. Radi hudega mrza in snega je promet na novi progi Gračac—Kriš Split mestoma ustavljen. Po nekaterih postajah je natrpanih mnogo tovornih vozov, ki jih ne morejo dalje proti severu ekspedicirati.

— Zagreb, 18. decembra. Radi še vedno trajajočih velikih snežnih viharjev v Sremu in Slavoniji so vse zveze z Beogradom pretrgane. Močno je pokvarjena tudi telefonska in brzojavna zveza Beograd Zagreb. Mesto je povsem odrezano od vseh zvez proti jugovzhodu.

Dolgotrajna kriza nemške vlade

Demokrat dr. Koch vrnil mandat. — Kriza se reši v januarju. — Odgovoritev državnega zbora. Dr. Luther dobi znova mandat?

— Berlin, 18. decembra. (Izv.) Razvoj nemške vladne krize, ki traja že nad dva tedna, je prispel na mirno točko. Vsa dosedanja pogajanja mandatov so bila brezuspešna in padla v vodo radi intrantsingentnega stališča socialnih demokratov. Pogajanja dr. Kocha za sestavo velike koalicije so bila brez pozitivnega uspeha in je dr. Koch vrnil predsedniku republike mandat. Socialni demokratje vstrajajo pri stališču, da široka koalicija ni mogoča, ker socialisti ne morejo soglašati s programom nemških nacionalcev. Dobro poučeni politični krogi računajo, da predsednik Hindenburg poveri znova mandat za sestavo velike koalicijske vlade odstopivšemu državnemu kancelarju dr. Lutheru, ki naj bi sestavil v kritičnem momentu tudi uradniško vlado.

— Berlin, 17. decembra. (Wolf.) Z ozirom na odgoditev državnega zbora radi božičnih praznikov je državni predsednik poveril vodstvo tekočih državnih poslov odstopivšemu državnemu in odstopivšemu znanjem ministru. Državni predsednik bo vodil nadaljnje posvetovanja glede vprašanja sestave koalicijske vlade in je odločen to vprašanje rešiti do pobožnega sestanka državnega zbora 12. januarja 1926.

Parlamentarna frakcija centroma je snoči izpodbijala politično situacijo zlasti odklonitev socialnih demokratov glede sodelovanja v veliki koaliciji. Centrum vstraja še nadalje pri svojih programatičnih izjavah in bo storil vse, da se ustvari velika koalicija, ki je edina dorasla vsem velikim zahtevam sedanjosti.

Otvoritev češkoslovaškega parlamenta

Opozicija priredila v poslanski zbornici velik trušč in hrušč proti vladi. — Izvolitev zborničnega predsedstva. — Trušč in vihar se ponavlja v senatu.

— Praga, 18. decembra. (Č.) Za danes ob 11. dopoldne določena otvoritvena seja novoizvoljene poslanske zbornice se je zakasnila do popoldne. V dvorani so bili navzoči od otvoritvi vsi člani vlade in poslanci. Ko je ministrski predsednik dr. Švehla vstopil v dvorano, so ga nemški nacionalisti, nemški narodni socialisti, komunisti in pristaši Hlinkove ljudske stranke sprejeli z gluščinami, medklici, protesti in velikanskim truščem. Opozicionalci so skoraj dve uri tolkli po pulitu. Ministrski predsednik ni mogel otvoriti seje, ker je vihar trajal do 14.20. Med splošnim hrupom je končno ministrski predsednik prečital otvoritveno pismo predsedniškovo. Poslanci so nato položili priego.

— Praga, 17. decembra. Opozicija se je zbrala že ob 11. v zbornici. Opozicionalci so čakali 3 četrt ure na prihod vlade, na kar so dvignili v dvorani vihar ter pričeli kričati: »Vlada je bila najbrže ukradena! En milijon je treba še razdeliti! V posvetovanju vlade so se tudi odlikovali Hlinkovi poslanci. Zakasnitev otvorit-

ve je povzročilo predhodno posvetovanje vladne koalicije o volitvi predsedstva. Ko so končno ministri vstopili v dvorano, so začeli komunisti kričati: »Izpustite Tausig!« (Komunist Tausig je bil izvoljen za poslanca, toda njegov mandat ni bil odobren od strani komisije. Pozneje je bil Tausig aretiran radi novih protidržavnih izjav.) Ko je megr. šramek kot novi poslati minister vstopil v dvorano, so Nemci dvignili velik hrup, ker je pošto ministrstvo ravno zadnji čas izvedlo redukcijo. Je uradništva ter opustilo mnogo nemških poštinskih uradnikov. Kravali so se čim bolj stopnjevali po svoji intenziteti. Opozicionalci so cepetali z nogami in s rokami tolkli po pulitih. Ta koncert je trajal skoraj 2 uri.

Po prečitavanju otvoritvenega dekreta in zaprisegi poslancev so se izvršile volitve zborničnega predsedstva. Oddanih je bilo 224 veljavnih in 1 neveljavni glas. Bivši notranji minister Malypetr (agrarec) je prejel 186 glasov. Bil je izvoljen za skupščinskega predsednika. Malypetr je izvolitev sprejel. Z vzklikom so bili nato izvo-

leni štirje podpredsedniki: Dostalek (klerikalci), Stivín (soc. dem.), Slaviček (nar. soc.) in dr. Spina (nemški agrarec).

— Praga, 17. decembra. (Č.) Za 16 uro določena otvoritvena seja senata je bila otvorena šele ob 21.20. V dvorani je bila zbrana celokupna opozicija. Ko je ministrski predsednik dr. Švehla vstopil v dvorano in hotel zasesti ministrsko klop, so nemški nacionalisti in slovaška ljudska stranka dvignili velik kraval. Kričali so v enomer: »Šramota! Nezastlano za parlamentarizem, da mora senat toliko časa čakati na vlado!« Nemški nacionalisti in hlinkovci so nato pričeli tolči po pulitih. Ko so koalirane vladne stranke pričele ploskati in prirejali ovacije vladi, so nemški nacionalci razburjeni podvojili kravale. Ministrski predsednik je mirno s estrade skočil v vihar ter nakonec prečital isto pismo senatorjev. Senatorji so bili na to zapriženi. Sledile so volitve. Od 148 oddanih glasov je dobil Václav Donat (republikanec) 88 glasov ter je izvoljen za predsednika senata. Donat je izvolitev sprejel. Komunist Houser je prejel 20 glasov, 40 glasovne je bilo praznih. Za predsedniškega namestnika so izvoljeni: Senátor Křofáč Václav (nar. soc.), dr. Soukup (soc. dem.), Brabec (kler.), Valdošek (dem.) in Nemeser (Nemec).

— Praga, 18. decembra. (Izv.) Med posvetovanji vladne koalicije se je sestala opozicija, 70 senatorjev po številu, na sejo v senatni dvorani ter soglasno sklenila: Protestiramo proti nezastlani kršitvi parlamentarizma, ki tiči v tem, da so vlada in koalirane stranke k otvoritvi seji senata, ki je bila določena za 16 uro, prišle šele ob 21. Predlagamo, da se izreče vladi nezaupnica. Ta sklep opozicije je odobrilo 70 senatorjev, dočim razpolaga vladna koalicija v senatu z 80 glasovi.

TAFIFNA KONFERENCA HAMBURG - TRST

— Monakovo, 17. decembra. Danes se je pričela konferenca v svrhu omejitve in terenskih sfer med izvoznimi pristaniščena v Hamburgu in Trstu. Predsedstvo ima tarifni urad v Monakovem nemške državne železnice. Udeležujejo se železniška ravnanstva Altona za Hamburg, Hannover za Bremen, Berlin, Drazdane, Karlsruhe. Zastopane so Avstrija, Italija, Čehoslovaška, nekdanja južna železnica, tržaške plovne družbe, povahljena je tudi Jugoslavija.

Konferenca ima določiti meje interesnih sfer Hamburga in Trsta in omiliti tarifni konkurenčni boj med tema dvema pomorskima pristaniščema. Češkoslovaška in Avstrija sta bili po saintgermainski mirovni pogodbi primorani določiti za prmet v Trst zelo znižane takse (za 30 do 60%). Tekom časa se je razvil iz raznih razlogov odkrit tarifni boj, ki ne koristi ne na eno, ne na drugo stran. Ta boj se ima sedaj zravnavati med interesenti po točnem dogovoru. Pri razpravnem vprašanju ima veliko vlogo Češkoslovaška, o kateri trdijo Nemci, da je s svojimi tarifnimi stavki znatno pospeševala tržaški promet. Uvoz in izvoz Trsta s Češkoslovaško se je dvignil od 116.279 ton leta 1922 na 318.486 ton. leta 1923. lani nad 800.000 ton. Samo na češkoslovaški izvoz sladkorja vsled posebnih premij odpade 25.340 ton leta 1922, 76.631 ton leta 1923 in 192.923 ton lani.

Doseči dogovor ne bo baš lahka stvar. Italijanski zastopstvo je pripravljeno braniti z vso močjo tržaške interese.

VAŽNE SPREMENBE V ZAGREPSKEM TISKU «TPOGRAFIJE»

— Zagreb, 18. decembra. (Izv.) »Riječ« je prešla iz zanesljivih virov informacij, da se v najkrajšem času izvrše v koncernu »Tipografije«, v kateri imo cern spadajo »Jutarnji list«, »Morg« »Večer« in »Obzor«. važne spremembe v uredništvih. Glavni urednik »Jutarnjega lista« Evgen Demetrovič ter sourednika tega lista dr. Cihlar-Nehajev in Dragotin Bublik izstopajo iz uredništva. Razlog za to izpremembo tiči v tem, ker koncern ni zadovoljen s politiko »Jutarnjega lista«, ker so gorenji uredniki preveč angažirani a sporazum RR. »Jutarnji list« ima poslati izključno informativen list.

NOVI PREDSEDNIK SVICARSKE REPUBLIKE

— Zeneva, 18. decembra. (Š) Včerajšnja zvezna skupščina je izvolila 7 zveznih svetnikov. Za predsednika zveznemu svetu je bil izvoljen zvezni svetnik Häberlein in za podpredsednika zvezni svetnik Motta.

ZAUPNICA ANGLEŠKI VLADI

— London, 17. decembra. Poslanska zbornica je z 236 glasovi proti 124 glasovom odklonila zaupnico, ki jo je predlagala delavska stranka proti vladi glede njene prosvetne politike.

ZBLIZANJE RUSIJE IN TURCIJE

— Carigrad, 18. decembra. Po dočeti te netočno potrjenih vestih je prispel v Angoro ruski delegat in komisar Kamenev. Temu posetu pripisujejo diplomatični trogi veliko važnost, ker gre za tesno zblizanje ruske Rusije in Turčije.

DEMONSTRACIJE BREZPOSELNIH NA POLJSKEM

— Varšava, 17. decembra. Danes je prišlo do demonstracij brezposelnih pred državnim uradom za posredovanje dela. Skupina 100 brezposelnih je demonstrirala pred poslopjem državnega zbora. Policija jih je razpršila. Tudi v Jaworczeku v premešgovnem revirju dombrovskem je prišlo do velikih demonstracij brezposelnih.

ATENTATOR STEIGER OPROŠČEN

— Lvov, 17. decembra. Danes ob štiri popoldne je bila objavljena razsodba v procesu proti dilaku Stanislavu Steigerju. Steiger je bil oproščen. Porotniki so glavni dve vprašanji zanikali z osmimi proti štirimi glasovi.

SOVJETSKA IN AMSTERDAMSKA INTERNACIJONALA

— London, 17. decembra. S. Kakor se doznava, se je generalni svet kongresa strokovnih organizacij odločil, da ne bo takoj dal inicijative za sklicanje predkonference med strokovnimi organizacijami ruske in amsterdamske internacionalne. Generalni svet meni, da nima nobenega pomena sklicati tako konferenco, preden se ne ve za mnene strokovnih organizacij kontinentov.

Podpirajte podporno društvo slepih Ljubljana, Wolfova ul. 12

Borzna poročila Ljubljanske borze

Bukovski hlodi I, II. od 30 cm napr. od 250 m dolž. napr. frc. napr. 200, —, tramontie od 3-3-63 in od 4-12 m frc. nam. p. —, 300, —, hrastovi plati I, II. od 90-130 in od 250 napr. frc. v. tr. 1050, —, hrastovi tesani ali rezani tramontie od 25x25 cm napr. in 270 m dolž napr. zdravi frc. na 1 vagon 1000, 1000 1000, borovi boula I. od 4 m do 8 m dolž od 3-3 cm deb. napr. frc. 1 vagon 650 700, 480

210.

Pšenica slav. reš. 75/76 frc. slav. p. — 295; ovce slav. reš. frc. slav. post. —, 190; koruza umetno suš. frc. vag. slav. post. 3 vag. 165, 165; koruza nova, času prim. suha, frc. v. n. p. 3 vag. 130, 130; koruza nova času prim. za dobavo I, II, slav. p. —, 145; koruza nova činkavina za I, II, slav. p. —, 230; otrobi drobnih frc. v. slav. post. —, 135; ajda domača frc. v. slav. p. —, 250; otrobi ovseni frc. v. Lj. —, 125; brinje italj. frc. v. Lj. —, 375; laneno seme frc. v. Lj. —, 550; mast, čista svinjska netto frc. sod. frc. n. p. banat —, 2100; sliovovka 50% gar. frc. sremenska p. —, 2300. 2 1/2% dr. renta za vojno škodo 325, 330; 7% invest. pos. iz l. 1921 78, 79; Ljubljanska kreditna banka 210, —; Kreditni zavod 175, 185; Slavenska banka 50 —; Str. tovarne in liv. 125 —; Nihag d. d. —, 35; Združene papirnice 120, —; Stavbena družba d. d. Ljubljana 100, 100; Sešir d. d. 115, 120; 4 1/2% kom. zad. dož. bke 20, 22; 4 1/2% zast. l. kr. dož. bke 20, 22.

Zagrebska borza

Dne 18. decembra. Sprejeto ob 13. Devize: Curih 10.8550—10.9350, Praga 166.35—168.35, Pariz 204—208, Newyork 56.0570—56.6570, London 272.75—274.75, Milan 225.40—228.80, Berlin 13.3740—13.4740, Dunaj 790.40—800.40, Valute: dolar 53.40—56.—

7% invest. posoj. 1921 78—79; 2 1/2% drž. rente za ratno štetu 325 1/2—327, 326 1/2—326, Ljublj. kred. banka 210, Hrv. esk. banka 118—119, Kreditna banka, Zagreb 133—135, Hipotekarna banka 63 1/2—64, Jugobanka 107—108, Prastrediona 947.50—950, Slavenska banka 50—51, Eksploatacija 41—42, Sečerana, Osijek 430—440, Isis d. d. 60, N'hag 38, Gutman 350—355, Slaveks 140—150, Slavonija 44 1/2—45, Trboveljska 320—325, Vevče 120, Agrarla 46 1/2—47.

Inozemske borze

— Carli 18. decembra. Borza: Beograd 9.185, Pariz 19.15, London 25.115, Newyork 51.775, Milan 20.88, Praga 15.35, Dunaj 73. — Trst 18. decembra. Beograd 43.95—44, Pariz 89.75, 90, London 120.275, 120.35, Newyork 24.78, 24.81, Praga 73.50—74, Curih 478.75—480, Dunaj 346—352.

Gospodarstvo

Za izenačenje neposrednih davkov

(Samostojni predlog zbornice svetnika g. Lenarčiča glede izenačenja neposrednih davkov.)

podan na plenarni seji zbornice za trgovino, obrt in industrijo z dne 11. decembra 1925.)

Izenačenje neposrednih davkov je ena od najpomembnejših stvari, ki jih mora vsaka država, ker naj tvori podlago za pravično razdelitev bremen v smislu določb Vidovdanske ustave. Kot tako spada izenačenje neposrednih davkov med najbolj pereča in izvedbe potrebna državno - gospodarska vprašanja. Kljub temu naša davčna politika ne posveča izenačenju neposrednih davkov toliko pozornosti, da bi z vso energijo pospešila rešitev tega vprašanja. Naša davčna politika se namreč v smeri izenačenja neposrednih davkov giblje v smeri uvažanja pribitkov na obstoječe davke, ki so določeni v najstarejših zakonih ne glede na davčno preobremenitev posameznih delov naše države. S pribitki se neenakomernost obremenitve še zvečuje, da bi se porast danih, ki za davčna politika ne upošteva, bržkone izdatno povišuje.

Če se izvedla železniško - tarifna reforma, koja je izenačila sedem tarifnih sistemov in če se izdelala nova avtomatna carinska tarifa, ki tvori bazo našim zunanji in notranji gospodarski politiki, kljub temu, da je šlo za prevažna vprašanja, ki so bila zvezana z velikimi gospodarsko - političnimi in administrativno - tehničnimi neprilicami, smatram da bi se pri količinski dobri volji odločilnih faktorjev pospešeneje dalo izvesti tudi izenačenje neposrednih davkov.

Izenačenje neposrednih davkov je za Slovenijo posebna važnost. Od celokupnih državnih davkov, katere plačuje Slovenija izjemni carine in monopolov, odpade preko 5% samo na neposredne davke. V času od 1. aprila do 30. septembra 1925 je Slovenija plačala na neposrednih davkih brez davka na poslovni promet preko 117 milijonov dinarjev, to je na celotno preračunano za enega prebivalca povprečno 245 Din na posrednih davkih in davku na poslovni promet pa okoli 92 milijonov dinarjev. Te številke kažejo veliko nesorazmerje davčne obremenitve v Sloveniji namreč obremenitvi v drugih delih naše države, kajti po državnem proračunu za 1924/25 odpade na enega prebivalca v naši državi povprečno samo 100 Din neposrednega davka.

Gospodarski krogi v Sloveniji so zaradi

tega živo zainteresirani na načinu izenačenja neposrednih davkov in na tem, da se izenačenje pospeši in čimprej izvede. Smatralo pa kljub temu za nujno potrebno, da se pred predložitvijo predloga zakona o neposrednih davkih še enkrat zaslusijo gospodarske korporacije in tim s tem nudi možnost, da se izjavijo tudi o četrtem osnutku, ki tvori podlago predložu zakona.

Zato predlaga g. Lenarčič, naj se zbornica obrne na kabinet ministra financ s prošnjo, da izenačenje neposrednih davkov pospeši in da gospodarskim krogi pred predložitvijo predloga zakona o neposrednih davkih, Narodni skupščini nudi priliko, če tudi s kratko odmerjenim rokom, da se izjavijo tudi o razlikah med tretjim in četrtem osnutkom zakona, ki je identičen s predlogom zakona o neposrednih davkih.

—g. Uspjeh našeg ekonomskog časopisa.

aa. Pred tri godine, pokrenut je veliki ekonomski časopis „Bankarstvo“ sa redakcijama u Zagrebu, Beogradu i Ljubljani, koji se do danas toliko proširio, da broji 200 saradnika i imade tiražu od 10 hiljada primjeraka. Te zauzima prema tome prvo mjesto među našim ekonomskim listovima. Još smo primili i opekan godišnjak sadržaj (indeks) iz koga se vidi obilje dobrih radova i studija, objavljenih u toku ove godine. Među autorima saradnicima zapažamo od ekonomista: Lj. St. Kosiera, Dra. V. T. Markovića, Dra. Gregorina, prof. Dra. Bajkića, Dra. Vrbanića, N. Stanarevića, Ing. Čutukovića, Dra. Milos. Stojadinovića, Ing. Avramovića, Ing. Marinovića, Dra. Frangeša, prof. Jurica itd., od političara: Ljubu Jovanovića, Dra. M. M. Stojadinovića, Dra. M. Spahu, Jur. Bjankinjića, Dra. L. Markovića, St. Radića, Dra. I. Kravca, M. Moskovljevića, Dra. Surinca, Dra. Nik. Stojanovića, Dra. S. Sečercova, Dra. Čingrija, Dra. Ravnhara itd., od predstavnika privrede: Nik. Berkovića, Drag. Hribara, Miroslavičevića, Čurčina, Vl. Arka, Š. D. Aleksandra, V. Ristića, A. Tykača, O. Os. kara Weissmyera itd., od stručnjaka i političara iz inostranstva: ministere Guyota, Volpi, Todorova, Hoffingera i gotovo sve istaknutije članove konzularnog kora u našoj zemlji. Novo godišnje otpočinje 1. januara, a godišnja pretpata stoji unapred 200 dinara. Preporučamo intelektualcima, a naročito svima privrednicima, da se preplate na ovaj veliki časopis (administracija u Zagrebu, 6. Malvorska 30.). List izlazi vaza uredno, imade odličnu tehničku opremu i zaslužuje i pažnju i potporu.

— Dr S. J.

jali in glupo nakupovali, kar je prišlo pod roke. Kolico zagovarja predlog, da je potrebno razveljaviti mnoge pogodbe, ki so jih sklenili državna podjetja s tuzemstvom. Kompletne stroje so bili prodani kot staro železo in nadomeščeni s novimi, toda nepredvidljivimi stroji. Pri raznih kupcih in spekulacijah, ki so jih vodili sovjetski zastopniki, so imeli svoje prste vmes razni rafinirani zločinci, šarlatani in »buržujski hudiči«. Proti tej bolezni so začeli sovjeti trditi, da so nesposobne elemente so začeli iz podjetij odstranjevati, toda število defraudantov je od dneva do dneva večje. Se morda, kakor klave hidre.

Fakirski trik z vrvo

Najmenitejši čarovniški ko nad indijskih fakirjev je trik z vrvo. O tem se raznašajo čudezne vesti in ljudje strmijo, ko slišijo, da vrže fakir v zrak vrvo. V zraku vrvo obstane brez vsake utrdbe in deček spleza po njej kvišku. V Evropi se ta fakirska urednost še ni pokazala. Ali je vse pripovedovanje le bajka, ali je kaj resničnega na njem? Lani so hoteli vprizoriti ta trik z vrvo na razstavi v Wembleyu, da bi bil obisk vedno silnejši in bi se tam pokazalo nekaj, kar še ni videla Evropa. Poklicali so nekoga fakirja iz Indije, ki je res prišel, ali vsa stvar se ni hotela posrečiti in tako se je pričel misliti, da je trik z vrvo zgolj izmišljotina, tako - le reklama za fakirje.

Sedaj se je oglašila v nekem angleškem listu odlična dama angleške družbe Lady Waghorn, ki pripoveduje, da trik z vrvo ni nikakaj bajka, marveč resnica in je ona vse to videla s svojimi lastnimi očmi. Piše to - le: Leta 1892. sem bivala na oddaljenem kraju province Madras. Nekega dne je prišel sluga k meni in me vprašal, ali hočem videti domačega čarovnika, ki se nahajal na poti v Kalkuto. Ko je izvršil razne čarovniške reči, katere sem že poznala, je zaključil svojo predstavo s trikom z vrvo. S terase Bungalosa, tri čevlje nad vrhom in v razdalji niti 15 čevljev od čarovnika, sem videla, kako je zagnal v zrak precej močno vrvo, visoko do 11 ali 12 čevljev. Vrv je ostal trdno in neki 12letni deček je splezal po njej kvišku in izginil na koncu. Par minut nato se je pokazal na veji mangrovevega vrta, kakih deset metrov oddaljeno. Na dejstvu po mojem trdnem prepričanju ni dvomiti ali kako se da razložiti?

Staro ljudstvo

V pragozdovih južne Sumatre živi ljudstvo, ki se imenuje Kubus. Živi še v najprimitivnejših razmerah. Ti Kubusi niso Malajci, marveč so sivojavorci, ki prihajajo na Sumatru in sosednih otokih morda še tisoče in tisoče let mnogo prej, nego so prišli Malajci. Teh Kubusov sicer ni več ogromno, toda še mnogo, živijo razkropljeni, skriti po širnih gozdovih v južni otokovi polovici. To je siromašno ljudstvo, ki se klati po visokem gorovju zapadnega brega in po neizmernih močvirnatih gozdovih na vzhodnem bregu. Bivajo v krajih, kjer se ždi drugemu človeku bivanje nemogoče. Žive skupaj po trije do pet; več kot trije otroci ne ostanejo pri življenju v družini. Sirb za prehrano, sad na drevju jim kaže pot, katero gredo v svojem namadskem življenju. Kjer se ustavijo si spletajo prenočišče, drugi dan gredo na prejšnjo hrano. Jedo sad in korenine, gošenice in ličinke. Ne zbirajo nič. Orožja nimajo nobenega, njihov jezik je tako reven, da imajo besede samo za hrano in za reči, ki jih ogrožajo. Misel na možnost eksistence v njih bitji jim je popolnoma tuja, tako da se jih lahko smatra za brezverce. Tudi ne poznajo nikakega kulta za mrtvece. Kdor umrje, ga pustijo ob cesti in gredo dalje svojo pot. Umirajo zgodaj. Še deset letom je Kubus že star, ko dože 20 let, je star, 30 let preživi malo med njimi. To so sužnji pragozdnega demona, čegar tiransko gospodarstvo ne dopušča nikakega razvoja duševnih sposobnosti in vsvita duhovnih kal. Tako plesajo raziskovalci Sumatre, ki dostavljajo, da so Kubusi najbrže najprimitivnejše ljudstvo na svetu.

Nova epidemija v Rusiji

Ves sovjetski tisk v dolgih člankih in razpravah obravnava najnovejši socialni epidemični pojav v sovjetski Rusiji Poljavila se je prava moralna bolezen, ki objema široke plasti ruskega naroda ter izpodkopava glavne temelje solidne družbe in solidnega podjetništva. Iz vseh kraljev Rusije prihajajo namreč vesti o velikanskih poverbah, ki se izvršujejo v sovjetskih podjetjih, sindikatih in trstih. Le v moskovskih gubernijah se je število sleparij povečalo za 87%. Novinar Kolcov izraža nado, da kmalu preneha ta moralna epidemija. Priznati pa je treba, da je gospodarstvo v sovjetski Rusiji prispelo do roba propada, da je postal obrat v sovjetskih podjetjih miniralen in da so neustojeno prodajali in glupo nakupovali, kar je prišlo pod roke. Kolico zagovarja predlog, da je potrebno razveljaviti mnoge pogodbe, ki so jih sklenili državna podjetja s tuzemstvom. Kompletne stroje so bili prodani kot staro železo in nadomeščeni s novimi, toda nepredvidljivimi stroji. Pri raznih kupcih in spekulacijah, ki so jih vodili sovjetski zastopniki, so imeli svoje prste vmes razni rafinirani zločinci, šarlatani in »buržujski hudiči«. Proti tej bolezni so začeli sovjeti trditi, da so nesposobne elemente so začeli iz podjetij odstranjevati, toda število defraudantov je od dneva do dneva večje. Se morda, kakor klave hidre.

* Paderewski si poškodoval prst. Iz Newyorka javljajo: Svetovno znani poljski virtuozi na klavirju Paderewski si je poškodoval prst pri koncertu v Carnegiejev dvoran. Tako močno je udarjal po klavirju, da si je odtrgal skrbno negovani noht. Začela mu je močno teči kri. Kljub temu je nadaljeval ob groznih bolečinah koncert. Pred vojno je Paderewski zavaroval svoje prste za pet milijonov dolarjev, po vojni je podesetoril zavarovalno svoto.

* Poroka ob Renu. Državni tajnik nemškega vojnega ministrstva je naznanil, da se je tekom okupacije Porenja 619 angleških vojakov poročilo z Nemkami.

* Inozemci na Francoskem. Po izveštvju francoskega zunanjega ministrstva se, mu di sedaj na francoskih tleh 2.845.214 inozemcev, to je 13% skunega prebivalstva. Italijanov je 897.659, Špancev 467.156, Belgijcev 460.352, Poljakov 310.253, Švicarjev 146.253, Rusov 91.461, Angležev 84.116, Nemcev 64.597, Čehoslovakov 39.591, Jugoslovancev 20.555, Bolgarov 2874, Grčkov 25.073.

* Kako žena nakupuje. Neki nemški časopis za ljudsko psihologijo in sociologijo prinaša referat o psihologiji moderne reklame. Tam se čita o ženi kot nakupovalki nastopno: Mož izda dolar za predmet, vreden 50 centov, ki ga potrebuje. Žena izda 49 centov za predmet, vreden 50 centov, ki ga ne potrebuje. Ženi naprtena štedljivost je včasih veliko vprašanje. Njena nečimernost izda tudi v slabih razmerah nekaj za take stvari, ki niso direktno potrebne za življenje. Trgovinstvo bi se ne bilo tako razvilo, ako bi žena mislila enako kakor mož, ki smatra nakupovanje največkrat za nalezno zadevo, dočim je ženi obiskovanje in prodajalen zelo prijetno preganjanje časa. Ženi se mora nuditi znatno širša in podrobnejša raznažila kakor možu. Ona bo tudi dolge reklame pazno čitala, da naide ugodnejši nakup. Dolga časopisna naznanila o priložnostnem nakupu, ki vsebujejo suh seznam blaga s podatki cen, so v glavnem namenjena ženskam.

Absolventinja

trgovske šole, zmorna slovenskega in nemškega jezika, strojeplisa in stenografije — išče začetno službo. — Ponudbe pod »Stalno/4894« na upravo »Slov. Naroda«.

Kunujem

po ljubiteljskih cenah starine, n. pr. tabernaklje, sekretarje, komode, lezene lestence, garniture ure, nočelan, stekle itd. — Dopisi z natančnim opisom in navedbo cene na: Julij M. Hübner, mershofen s. Sibirna, Zagreb, Hlica 131 a. 4935

Prodaja se

skoraj nova moška suknja za srednjo postavu. Cena Din 500.— Naslov pove uru-va »Slov. Naroda«.

Trdka,

več let obseda, dobro vpejana, lastne zalove v prvotni luki v Trstu, Zelzast pstva rol edelkih pridelkov. Pro ovrst e r felece. — Cenine pon dbe pod »Slovani/4951« na Slov. Nar.

Elektromotor

se sprejme v stalno službo. Predpogo: znanje ključavničarstva ali sorodnih strokov. Plača po dogovoru. Ponudbe pod »Stalna služba/493« na upravo »Slov. Naroda«.

V na »Opole«

prvo vrstnega, (19 hektolitrov) — se prodaja po cen Din 630 1 ter. — Vprašaje: Spodnja Šiška, Sv. Jerneja cesta št. 8

Zaradi

pozne seziarje vsakem klovniku 15% ropusta. Sineh y-Makke. Z d vaka ulca št. 3

Kupujemo zlato, srebro, platin. — Tovarni za ločenje dragih kovin, Sp. Šiška, Sv. Jerneja cesta 8. 485.

Slike za legitimacije izdeluje najhitreje foto graf HUGON HIRSER Ljubljana. Valvazorne trg 1671

Samotno opoko za vse vrste, v najboljši kakovosti in po najnižjih cenah — nudi Ljubljanska komercialna družba Ljubljana, Bleiweisova cesta št. 18. 200.L

To in ono

Otrok vržen volkovom

Strašen mraz divja tudi po širni Rusiji. Ruski listi pišejo o napadih volkov na ljudi, hiše in sela. Volkovi so lačni in lakota jih žene v človeško bližino. Nevarno je sedaj potovanje od kraja v kraj z vozovi. Nič čudnega, če se pripodi tolpa volkov in napade vozove. Te dni se je pripetilo nekaj izrednega. Blizu Borhume se je vozil domov Arzenij Nikolaevič s svojo ženo in šestmesečnim otrokom. Gnal je svoja dva konja, kar se je dalo, samo da bi prišel kakor hitro močogo kmalu domov. Mraz je bil in bal se je tudi za svojega otroka. Tu pa pridružio volkov in se spustilo za vozom, ki je dirjal z največjo naglostjo. Volkovi pa imajo tudi brze noge in kmalu je Nikolaevič uvidel, da se prične boj z volkov, ki se ne more končati drugače nego s smrtjo. V obupu je žena vrgla svojega otroka v sneg, češ, tam se volkovi ustavijo, raztrgajo otroka, tačas pa se mož in žena oddaljita toliko, da ju volkovi ne dohitijo več in dospeta domov živa. Volkovi so povohali zavoj z otrokom, ali tekli so naprej. Zagrabil so voznika in ga vrgli na tla. Žena se je borila z volkovi z dolgim nožem. Slednjič je omedlela. Konja sta tekla in pri-

spela domov, kjer sta se ustavila. Sosedje so šli gledat, kaj je, ker sta pridivila konja do hiše in ni bilo videti voznika. Žena je ležala na vozu vsa krvava. Kmetje so šli oboroženi po cesti in našli od sosedu Nikolaeviča le še kosti. Potem pa so iskali otroka in ga našli nedotaknjene, živega v povoju. Ljudstvo trdi, da se je zgodil čudež, ko so volkovi pustili otroka na miru. Žena je drugi dan umrla za zastrupljenjem krvi.

Nova epidemija v Rusiji

Ves sovjetski tisk v dolgih člankih in razpravah obravnava najnovejši socialni epidemični pojav v sovjetski Rusiji Poljavila se je prava moralna bolezen, ki objema široke plasti ruskega naroda ter izpodkopava glavne temelje solidne družbe in solidnega podjetništva. Iz vseh kraljev Rusije prihajajo namreč vesti o velikanskih poverbah, ki se izvršujejo v sovjetskih podjetjih, sindikatih in trstih. Le v moskovskih gubernijah se je število sleparij povečalo za 87%. Novinar Kolcov izraža nado, da kmalu preneha ta moralna epidemija. Priznati pa je treba, da je gospodarstvo v sovjetski Rusiji prispelo do roba propada, da je postal obrat v sovjetskih podjetjih miniralen in da so neustojeno prodajali in glupo nakupovali, kar je prišlo pod roke. Kolico zagovarja predlog, da je potrebno razveljaviti mnoge pogodbe, ki so jih sklenili državna podjetja s tuzemstvom. Kompletne stroje so bili prodani kot staro železo in nadomeščeni s novimi, toda nepredvidljivimi stroji. Pri raznih kupcih in spekulacijah, ki so jih vodili sovjetski zastopniki, so imeli svoje prste vmes razni rafinirani zločinci, šarlatani in »buržujski hudiči«. Proti tej bolezni so začeli sovjeti trditi, da so nesposobne elemente so začeli iz podjetij odstranjevati, toda število defraudantov je od dneva do dneva večje. Se morda, kakor klave hidre.

Preizkušajte mirne duše na prejšnji vsa mila! — Naposled se boste

odločili vendar le za Elsa-mila. Ta mila zdravja in lepote niso samo prijetno dišča in močno se penča toaletna mila, ampak imajo v sebi tudi še medicinsko

preizkušene, dobro delujoče sestavine ter so torej koristna proti pegam, lišajem in različnim nečistostim kože. One store kožo mehko, nežno in kljubujočo učinkom vode in mrzlega zraka. Dobi se 5 vrst Elsa mil. Elsa lilijino mlečno milo, Elsa glicerinsko milo,

Elsa boraksko milo, Elsa milo za britje, Elsa katransko ali šampom milo. Za preizkušnjo 5 kosov Elsa mila že obenem z zavojnino in poštino za 52 Din proti vnaprej poslanemu denarju. Poedine kose Elsa mila

stane 10 Din v lekarnah in sorodnih trgovinah. Po povzetju za 10 Din več (za poštino). Naročila upravitvi: lekarnarju Eugen V. Feller v Donjoj Stubiči Elsatrg 238, Hrvatsko.

Prodaja inventarja v celoti.

„Balkan“ d. d. za mednarodno transporte v likvidaciji prodaja svoj inventar, obstoječ iz vozil, konj, pisarniških predmetov, orodja za spedičisti obrat ter raznih drugih predmetov v celoti. Prodaja posameznih predmetov se ne bo vršila. Ponudbe je staviti najkasneje do 23 t. m. v družbeni pisarni, Dunajska cesta 33. Seznam inventarja ter inventar sam je na ogledu v poslovnih prostorih med poslovnimi urami od 8—12 ter od 14—18.

Premog, drva, oglje, hrčeti, koks

ILIRIJA. Kralja Petra trg 8. Telefon 220.

ARGUS

ARGUS

— na najboljši domaci informacijski zavod — ima v vseh mestih zanesljive poverljivke daje informacije o vsem, posebno pa se o imovnem stanju denarnih zavodov, trgovsko - industrijskih podjetij in privatnih oseb — ove informacije so točne, izprane in brez se nahaja v vuku Karadžića ul. 11, Beograd — ov telefon e 6-25, a brzojavni nadi Argus

Dekoratívne rastline

kakor: palme, lovroje i. t. d. v veliki izbiri ima vedno — cvetličarna P. Šimenc, Ljubljana, Sv. Petra cesta 33. 4822

Mehančna delavnica.

Poseljni oddelček za poprav. vo dvokoles, motorjev, bivalnih strojev, otroških vozičkov itd. Emailiranje z ognjem Staro dvokolesa se popolnoma prenove in shranijo čez zimo — »Trihuna« F. B. L. Ljubljana, Karlovska cesta 4

Darujte za „Sokolski Tabor“!!!

Pletilni stroji

najnovišega patenta „Ideal“ nemškega tabrikata, dalje stroji lastnega izdelka z javstvom in noikom so brezkonkurenčni. Dobijo se le ri generalnem zastopstvu za Jugoslavi o in izdelovatelju

F. Kos, L. Ljubljana, Zidovska ul. 5

Ceniki in pošnila brezplačno.

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

LJUBLJANA, Prešernova ulica 50 (v lastnem poslopiju).

Obrestovan'a vlog. nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev. deviz in valut. borzna ročila, vrednu in krediti vsake vrste. eskom i in nk so men c ter nakazila v lu- in inozemstvo. safe-deposits itd. itd. Brzojavna: Kredit. Ljubljana : Telefon 40, 457, 549, 605 in 806